

vil, idet man da ikke vil faae Loven ud. Det forholdt sig ikke saaledes, som den ærede Forslagsstiller meente, at Forpagtninger paa 50 Aar ved Vedtagelsen af hans Forslag ere udflettede af Verden. Nei, man vil tværtimod derved kun opnaae, at man bliver staaende ved Forholdet, som det er efter Forordningen af 15de Juni 1792 § 11, og alt det, man gennem denne Lov har ønsket at gjøre med Hensyn til en forstandig og heldig Virkning af dette Forhold, ville de Herrer altsaa kaste fra sig i det Dieblif, De vedtage Forslaget under Nr. 1. Det er ofte nok gjentaget, at Hensigten fra Regjeringens Side har været gennem denne Lov at ville søge at forhindre de Misbrug, som, efter hvad der med temmelig Klarhed ligger for, kunne finde Sted, selv om Erfaringen ikke har godtgjort, at de have fundet Sted, hvad jeg ikke her skal indlade mig paa enten at godtgjøre eller at benægte. Jeg troer derfor, at det har været en god og for tjenstlig Gjerning af Regjeringen, at den har søgt at møde de Misbrug, som kunne flyde af den nuværende Form, der vistnok er bleven anvendt med saa stor Skarpsindighed, som den kunde anvendes med, uden at man derved ligefrem kom i Strid med Loven. Jeg maa desuden sige, at jeg paa en Tid, da det efter de Erfaringer, vi taar have gjort, maa være klart, saavel for de ærede Medlemmer som for Regjeringen, hvilken Bet der vil være den rette at slaae ind paa med Hensyn til Fæstevæsenet, ikke troer, at man uden videre eller maaffee i et Dieblif's Hefstighed skal lade sig henrive til at flyde en benyttet Form ud, som — man sige om den, hvad man overhovedet taget vil — dog i det Hele maa erkjendes for at være bedre end Fæsteforholdet. Jeg kan nemlig ikke give den ærede Forslagsstiller Ret i, at det heromhandlede Forhold ligesaavel skalde berøve paa en Hazardcontract som Fæstevæsenet; det forekommer mig netop, at det adskiller sig fra Fæstevæsenet derved, at Hazarden forsaavidt er horte, og jeg troer ikke, man kan nægte, at de Bestemmelser, som ere indførte i Lovforslaget, netop gaae ud paa at hæve Hazarden eller ialfald at hæve de tvivlsomme Spørgsmaal, der maatte kunne fremkomme af det Hazardieuse, der findes i enhver Contract,

som gjælder for et saa langt Aaremaal. Jeg troer ikke, man gjør rigtigt i at gjøre det umuligt at benytte en Brugsform, som den her omtalte, og skulde det endog kunne siges, at den kan indrettes saaledes, at den bliver til Brugerens Skade, er det dog paa den anden Side en Kjendsgjerning, at der foreligger ikke saa Forpagtningscontracter, som man maa sige ere fuldkommen regulære og saaledes af-fattede, at man ikke kan nægte, at der dert er taget et billigt Hensyn saavel til Gieren som til Brugeren. Det forekommer mig som sagt, mine Herrer, at Spørgsmaalet om, ad hvilken Bet man skal fremme Selveiendoms Indførelse eller Fæstevæsenets Ophør, ikke ligger for i dette Dieblif, men der foreligger kun det Spørgsmaal, om man ønsker gennem Lovgivningen at vedtage en saadan Bestemmelse, som her er foreslaaet, for at gjøre det umuligt at misbruge den Ret, Forordningen af 15de, Juni 1792 § 11 giver. Jeg troer altsaa at maatte tilraade det ærede Thing i denne Sag at følge det Raad, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har givet, idet jeg tør sige, at Resultatet af at vedtage det nu forhandlede Forslag og overhovedet af at gaae langt udenfor den Ramme, som Lovforslaget for Tiden har, kun vil føre til, at vi atter kaste Spørgsmaalet om Fæstevæsenet ind i Forsamlingerne, uden at afvente det Tidspunkt, da der vil kunne komme nogen Afgjørelse derpaa, men kun med en sikker Udsigt til, at man ikke vil kunne faae den Forbedring i Brugsforholdet, som det aabenbart er Hensigten ved dette Lovforslag at ville fremtvinge. Det er dette Resultat, der forekommer mig at ligge temmelig tydelig for Dagen at ville følge af i en væsentlig Grad at ville fjerne sig fra Lovforslaget, saaledes som det foreligger fra det andet Thing, hvor det tildeels er blevet skabt ved et Compromis imellem de stridende Meninger. Jeg skal derfor for mit Vedkommende meget bestemt fraraade det ærede Thing at gaae ind paa det Endringsforslag, som er stillet under Nr. 1.

J. N. Hansen: Jeg har ikke noget Dieblif tvivlet om, hvad den høitærede Regje-